בעזרת השם יתברך

אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
תקט"ז

פרשת
בהעלותך
תשפ"ו

השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:
בארץ ישראל: 073-388-6654, בארה"ב: 605-477-4445

חסדי ה' יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **בהעלותך**, ואנחנו עדיין 'סמוך ונראה' לחג השבועות - בתקופה של קבלת התורה, ולפי מה שרבינו הקדוש מגלה בפרשת השבוע, מובן לנו מאד מהו הקשר בין פרשה זו לקבלת התורה.

בפרשת השבוע מובא גם־כן התחלת נסיעות עם־ישראל במדבר; עם־ישראל קיבלו את התורה בהר־סיני, ואח"כ היה כל הסיפור שהסיתו הערב־רב למעשה העגל, וקרה מה שקרה, ומשה רבינו עלה עוד הפעם כדי לכפר על מעשה העגל ולהמשיך לעם־ישראל סליחה מחילה וכפרה, וזה הסתיים ביום־הכיפורים שאמר הקב"ה "**סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ**" (במדבר יד, כ), וזכו לקבל סליחה ומחילה גמורה.

וכל זמן זה עדיין היו עם־ישראל בהר־סיני, ואז קיבלו את ציווי 'הקמת המשכן' - למחרת יום־הכיפורים - המקום שאפשר להמשיך לתוכו את השכינה הקדושה, ושם הם קיבלו את כל המצוות של 'הקמת המשכן', והקימו את המשכן בראש־חודש ניסן של השנה השנית לצאתם ממצרים, ונשארו שם עד עשרים באייר, ואח"כ התחילו לנסוע, וכמו שכתוב: "**וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ**" - עשרים לחודש אייר, "**נַעֲלָה הֶעָנָן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת**", ואז: "**וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַסְעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינָי**" - עם־ישראל התחילו לנסוע.

ולאיפה נוסעים? נוסעים כמה שיותר מהר לארץ־ישראל... קיבלנו את התורה והמצוות, ואנחנו מוכנים להיכנס לארץ־ישראל ולקיים את התורה בשלימות, אבל כדי להגיע לארץ־ישראל - עברו עם־ישראל מ"ב מסעות, ומנהג־ישראל־קדושים לקרוא את נסיעות עם־ישראל במדבר בניגון ותנועה מיוחדת [זהו מנהג קדום, וכך נהוג אצל

האשכנזים לכל־הפחות], ומה העניין בזה? **כדי לעורר את האדם: "אתה נוסע עכשיו!"...**

כי איתא בספרים הקדושים על מ"ב המסעות של עם־ישראל, שהם עוברים **על כל אחד ואחד** במשך ימי חייו; אדם לא יודע: איך הגעתי למקום הזה, איך הגעתי למצב הזה, איך הגעתי לכל המצב־רוח הזה... איך הגעתי לזה?!... לא הייתי מוכן לזה ולא חלמתי על זה... [אדם לא חולם על הרבה דברים...], **ומה רבינו מלמד אותנו? שאדם צריך להשלים עם המציאות - אתה נמצא עכשיו 'במקום' הזה עם ה'מצב־רוח' הזה ו'בזמן' הזה? תמצא את הקב"ה שם!**

והלימוד הקדוש הזה מגיע מן הפסוק הכתוב במתן־תורה (שמות יט, יח): **"וְהַר סִינַי עָשַׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו ה'"**; ופירושו בפשטות, כי מחמת שהיה גילוי שכינה, היתה אש גדולה עד אשר **"וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כְּעֶשֶׁן הַכִּבְשָׁן"**; ומה הלימוד המונח ב**"עָשָׁן"** הזה?

אך הנה איתא בספרים (רבינו מזכיר זאת בליקו"מ ח"א סי' ה): **עָשָׁ"ן** זה ענין של **ע'וֹלָם שָׁ'נָה נָ'פֶשׁ**, שזה כולל את כל הבריאה, כלומר: כל מה שיש בבריאה מוכרח להיות באיזה **'מקום'**, באיזה **'זמן'**, ובאיזה **'נפש'** [־נפש האדם, נפש אלוקית, רוח ונשמה וכו']:

"עולם" - איפה אתה בעולם? באיזה עולם אתה נמצא?... אנחנו נמצאים כאן ב'עולם העשיה' - עולם הגשמי, אבל יש עולמות הרבה גבוהים עד אין סוף...

רבי נתן כותב בשיחות־הר"ן (סי' רכה): **'פַּעַם אַחַת רָאָה סֵפֶר אֶחָד שֶׁמְּלֻקָּט מִכְּתָבֵי הָאֲרִיזַ"ל שֶׁאֵינָם מְצוּיִים, שֶׁמְּדַבֵּר מֵהִשְׁתַּלְשְׁלוּת וְהַמַּדְרֵגוֹת שֶׁקֹּדֶם הָאֲצִילוּת שֶׁהוּא עוֹלָם הַמַּלְבּוּשׁ וְכוּ', וְדִבֵּר עִמּוֹ מִזֶּה וְנִכְלָאתִי מְאֹד עַל זֶה מַה שֶּׁיֵּשׁ לְמוּד בַּקַּבָּלָה גַּם לְמַעְלָה מֵאֲצִילוּת, וְנִדְמֶה לִי שֶׁאֵין גָּבוֹהַּ יוֹתֵר'** - כי רבי נתן למד קבלה וידע שיש את ד' עולמות אבי"ע: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה; אך נפלא לראות שיש גם למעלה מזה. וממשיך שם: **'וְשָׂחַק וְאָמַר אָז גַּם כֵּן: הֲלֹא אֵצֶל הַמְחַקְרִים נִדְמֶה שֶׁמִּסְתַּיֵּם הַיְדִיעָה בַּגַּלְגַּלִּים וְכוּ', וְכַוָּנָתוֹ הָיָה כְּמוֹ כֵן, אֲפִלּוּ בִּידִיעַת הָאֱמֶת לְמַעְלָה לְמַעְלָה יֵשׁ עוֹד גָּבוֹהַּ מֵעַל גָּבוֹהַּ בְּלִי שִׁעוּר וְעֵרֶךְ וְכוּ'. כִּי לִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר'** - כלומר: כדי 'לשבר את האוזן' אנחנו מדברים מכלליות ד' העולמות, אבל רבינו אמר שיש עוד הרבה עולמות גבוהים...

והכלל, אדם צריך לדעת שהוא אמנם נמצא כאן בזה העולם, אבל הוא מקושר למעלה, וכמובא בדברי צדיקים בשם הבעל־שם־טוב הקדוש זי"ע שאמר על הפסוק (דברים לב, ט): **"יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ"**, שעם־ישראל הם כמו 'חֶבֶל', וְטִבְעוֹ של חֶבֶל שאם מנענעים אותו למטה, אף שהוא גבוה מאד מאד, באיזו צורה ובאיזו דרך זה מזיז את כל הַחֶבֶל עד למעלה... **וכך נשמות ישראל, שנמצאים כאן בזה העולם בתוך גוף גשמי, אבל הנשמה הנמצאת בתוך הגוף הגשמי הזה היא באה ממקום מאד מאד גבוה, וכשאנחנו מנענעים את הנשמה הזאת על־ידי כל דבר־מצוה שעושים - איזה דבר־תורה, איזה צדקה וחסד שעושים - אנחנו מנענעים את הכל ממש עד למעלה!**

זה הכוח של נשמה מישראל, כי היא באה

מרום־גבהי־מרומים, וממילא היא מקושרת לשם...

ועל־כן, כשאנחנו מדברים מעניין של "**עולם**" - שאדם שואל: 'איפה אני בעולם?' אז התשובה היא: אמנם אתה בעולם הזה, אבל יש לך קשר לכל העולמות - למעלה למעלה עד אין סוף... שואלים את האדם 'איפה אתה בעולם', הוא עונה: '**איפה אני בעולם?! הלוואי שהייתי יודע איפה אני בעולם**'... אבל כשאדם זוכה להיות מקורב לצדיקים, לקבל הלימודים הקדושים של רבינו, אז זה לא משנה היכן אני חושב שאני נמצא - אני כאן בעולם הזה עם שתי רגליים על הקרקע, אבל אני למעלה למעלה... אני מגיע למקום מאד מאד גבוה...

ולא נשכח ש"**עולם**" מלשון "**נעלם**" - "**עולם**" לשון של "**העלמה**", וזה בדיוק העניין האמור: אתה חושב שאתה יודע איפה אתה נמצא? מה אתה יודע?!... אכן, אתה מסתכל על עצמך כאן בעולם־הזה, ואתה מסתכל על הקרקע שעליה אתה עומד, **אבל אתה צריך להאמין ש"יותר ממה שכתוב כאן" יש למעלה...** כאן בזה העולם זה רק '**ציון**' קטן - היכן שאתה נמצא, זה '**עולם**' - לשון '**העלמה**'.

כשרבינו ז"ל אמר את תורה ס"ז בליקו"מ ח"ב, ששם מדבר רבינו שם מעניין '**העלמת אור הצדיק האמת מן העולם**' וכו', רבינו התבטא אז בשעת התורה: **הַעֲלָמָה... הַעֲלָמָה... הַעֲלָמָה...** זאת אומרת: **כמה העלמה יש על כל האורות הקדושים האלו, וכמה הם נעלמים מאיתנו! אבל על־ידי אמונה אדם זוכה להסיר את ההעלמה הזו - צריכים להאמין!** אדם צריך לדעת: אמנם אני נמצא בעולם־הזה, אבל השורש שלי הוא מאד מאד גבוה...

זה העניין של "**עולם**" - באיזה מקום האדם נמצא.

אח"כ יש ענין של "**שנה**" - באיזה זמן האדם נמצא; כאן בזה העולם, אנחנו נתונים תחת הזמן - לכל דבר יש גבול של זמן, למשל: עכשיו יום רביעי בלילה - אור ליום חמישי פרשת בהעלותך, וזה ה"זמן" עכשיו, **אבל גם בעניין "זמן" אדם צריך לדעת שהזמן בזה העולם הוא מצומצם בגדר שנוכל להבין אותו, אבל באמת - ה"זמן" למעלה הוא "למעלה מן הזמן"...** זאת אומרת: ה"זמן" הזה שאנחנו נמצאים בו עכשיו, אין הכוונה רק "הרגע הזה" שנמצאים בו עתה, אלא הרגע הזה גורם השפעה וּקְדֻשָּׁה לכל הזמנים, כלומר: **לכל השבוע, לכל החודש, לכל השנה, ולכל השנים!** וזה כאשר מגיע האדם למושג של "למעלה מן הזמן", מהו "למעלה מן הזמן"? שהאדם לא נמצא עדיין בשום מקום וגדר של "זמן"!

והעניין הזה מובא בדברי רבינו - יש תורה קטנה בליקו"מ ח"ב סי' ס"א, שרבינו מדבר שם מן המושג של "למעלה מן הזמן", ושם אומר רבינו שהקב"ה יגיד למשיח־צדקנו (תהלים ב, ז) "**אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ**"; ולכאורה יפלא, הלא משיח־צדקנו הוא אפילו קודם בריאת העולם, ואיך שייך אצלו "**אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ**"? אומר רבינו: '**אַף כָּל זֶה מֵחֲמַת גֹּדֶל עֹצֶם שִׂכְלוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, לְפִי גֹּדֶל מַדְרֵגָתוֹ שֶׁיֹּאחַז אָז, וּמֵחֲמַת הַבְּלִגַּת עֹצֶם מַעֲלַת שִׂכְלוֹ, שֶׁיִּגְדַּל**

אָז מְאֹד מְאֹד. עַל כֵּן יִהְיֶה כָּל הַזְּמַן שֶׁעָבַר עָלָיו מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם עַד אוֹתוֹ הַזְּמַן, כְּלוֹ אַיִן וְאֶפֶס מַמָּשׁ, וְיִהְיֶה מַמָּשׁ כְּאִלּוּ נוֹלַד הַיּוֹם, כִּי יִתְבַּטֵּל כָּל הַזְּמַן בְּשִׁכְלוֹ, שֶׁיִּהְיֶה גָּדוֹל מְאֹד'; וזה ענין של "למעלה מן הזמן" - שאדם בכלל לא מקושר לעניין של "זמן"...

והנה אמנם אלו דברים עדינים, והם לא מובנים לנו מחמת עוצם גשמיותנו, אבל הצדיקים מגלים לנו 'מה קורה בעולם' - שיש ענין זה של "למעלה מן הזמן"... כי עפ"י רוב מהדבר הזה נובע מה שאדם סובל, שהוא אומר 'היום כן טוב לי; היום לא טוב לי; קמתי בבוקר "על רגל שמאל", זה יום לא כ"כ מוצלח'... דהיינו שה'זמן' מבלבל אותו, והוא תמיד מחכה - 'מחר יהיה יותר טוב'... 'בשבת יהיה יותר טוב'... **אבל אתה ממש "עכשיו" מקושר לכל הַקְּדֻשּׁוֹת!**

ואכן, כל ימות השבוע קשורים לשבת־קודש; מה זה '**שבת**'? אדם מבין שיום השבת הוא זמן מעולה יותר מכל השבוע, ובשבת הוא מרגיש כבר משהו שאינו מרגיש כל השבוע - שזה סובב על כל אחד שזוכה לשמור שבת, שבוודאי יש לו איזו הרגשה בתוך השבת, אבל באמת כל השבוע - ובפרט ימי רביעי, חמישי ושישי - קשור לשבת־קודש, וכפי שאדם מקשר עצמו לשבת־קודש הוא ג"כ מגיע להשגה הזאת של "למעלה מן הזמן" וממילא מה לו להיות כ"כ שבור? "אבל היום יום רביעי... היום יום חמישי"... **אפשר לך להרים את עצמך "למעלה מן הזמן"!**

בליקו"מ ח"ב סי' ע"ט, מובאת תורה של רבינו ב"ראשי־פרקים", ובה רבינו כתב הרבה עניינים מפרשיות שונות בתורה וכו', ורבי נתן כותב בראש התורה: '**עוֹד מָצָאנוּ מִכְּתַב יַד רַבֵּנוּ זַ"ל, וְהֵם רָאשֵׁי פְּרָקִים מֵאֵיזֶה תּוֹרָה נִפְלָאָה**'; ואחד מהיסודות שרבי נתן הוציא מהתורה הזו, שרבינו רוצה לגלות לנו ש'תשובה' הוא ענין של למעלה מן הזמן - "**ביטול הזמנים**", כי אדם שזוכה לשוב בתשובה, לשמוע בקול הַקְּדֻשָּׁה, להכניע את הסטרא־אחרא, הוא מגיע לעניין של "למעלה מן הזמן" - הוא לא מושפע מהזמן! **מה אכפת לי שעכשיו יום ראשון, שני, שלישי, אמצע השבוע, אמצע החג, אמצע הקיץ או אמצע החורף?... זה לא משפיע עליו... הוא מנצל כל זמן וכל יום!**

וממשיך רבי נתן וכותב: '**וְכֵן מְבֹאָר בְּהָאֶלֶ"ף בֵּי"ת הֶחָדָשׁ**[א], **בְּאוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן א, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: יוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה הוּא לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן, וּמַעֲלֶה כָּל הַיָּמִים לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן**'; כי אדם יכול לומר: "אז היום הזה חזרתי בתשובה, והוא למעלה מן הזמן, אבל מה היה אתמול ומה יהיה מחר?"... על זה אומר רבינו, שלא רק אותו היום שעשה תשובה הוא 'למעלה מן הזמן', אלא הוא '**מַעֲלֶה אֶת כָּל הַיָּמִים לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן**' - אדם התעורר אל הקדושה, והוא מרגיש טוב, אך הוא תוהה: "מה יהיה אִתִּי?!"... על אומר רבינו: **ביום שאדם עושה תשובה שלימה - תשובה אמיתית, הוא מגיע להשגה כזאת של 'למעלה**

א. אחד משמותיו של ספר־המידות הוא "**ספר האל"ף־בי"ת**', וכך קראו רבינו ז"ל, כי הוא מסודר כפי סדר אותיות האל"ף־בי"ת.

מן הזמן', והדבר הזה "מעלה את כל הימים" למעלה מן הזמן!

דיברנו לעיל מעניין "למעלה מן המקום" - שאדם זוכה למצוא את הקב"ה בכל מקום, ולא משנה אם נמצא עכשיו בעולם הגשמי - ב'עולם העשיה', הוא מקשר כל מקום כל פסיעה וכל תנועה אל הקב"ה! **הוא זז ונוסע כאן בזה העולם, אבל הוא הולך באלפים ורבבות פרסאות בעולם העליון! הוא מגיע לכאלה מקומות שאי־אפשר לתאר!** ואותו ענין יש ב"למעלה מן הזמן" המובא בדברי רבינו כאן, שאדם זוכה להרים את עצמו למעלה מן הזמן, אז אפילו אם עכשיו אמצע הלילה או אמצע השבוע - **אתה דבוק להקב"ה וזה העיקר! לא אכפת לך איפה אתה נמצא עכשיו!** כשאדם זוכה להגיע להשגה כזו, הוא מעלה את כל הימים 'למעלה מן הזמן'...

מסיים רבינו ואומר: '**וְכֵן יוֹם־הַכִּפּוּרִים הוּא לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן**'; יום־הכיפורים הוא דוגמא של "למעלה מן הזמן", כי בזה יכול להיות לאדם מעט הבנה בעניין הזה: יום־הכיפורים הוא יום אחד מיוחד בשנה, וכמובא בתנא־דבי־אליהו (פרק א) על הפסוק (תהלים קלט, טז): "**יָמִים יָצָרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם**" - **זֶה יוֹם־הַכִּפּוּרִים לְיִשְׂרָאֵל**; יש אדם שהוא רק מתחיל לחשוב מיום־כיפורים, הוא מיד נבהל - "זה צום ארוך"... **אבל יום־כיפורים הוא יום שלוקחים ממך את כל הגשמיות ואתה נעשה כמו מלאך! נותנים לך יום אחד בשנה שאתה יכול להיות כמו מלאך!** ואכן צמים בכל עיצומו של יום, וזו מצוה מן התורה, **אבל הצום הזה הוא בגלל שאתה כמו מלאך, ואין לך כבר קשר אל העולם־הזה...** וצריך שזה יהיה בשמחה, וכמובא שם בתנא־דבי־אליהו, שהוא יום של שמחה גדולה לפני הקב"ה, **וביום הזה אתה לא כאן בזה העולם...**

כשאדם זוכה להבין מה זה יום־הכיפורים, זה לא בא לו כ"כ בקושי, ושמח בכל קדושת היום - מעת שנכנס יום־כיפורים, ומתחילים "כל נדרי", תפילות ערבית, מתבודדים להקב"ה [רבינו אמר פעם, שבליל יום־כיפורים שורה צימאון גדול בעולם], וקמים בבוקר ומתפללים את התפילות הקדושות, והנה כבר תוקעים בשופר... וזה כמו ששאלו לאיש אחד: "אֵיךְ צַמְתָּ בְּיוֹם־כִּפּוּרִים?" וענה ואמר: "**מִי הָיָה לוֹ זְמַן בְּכָלָל לָצוּם?!**"...

אז רבינו נותן דוגמא כדי שנוכל להבין מה זה ענין של "למעלה מן הזמן" - '**יוֹם־כִּפּוּרִים**'.

והיוצא לנו מכל זה, שיש מושג של "ביטול הזמנים" [כנקרא בלשון רבינו שם בתורה ע"ט], דהיינו שהזמן לא פועל על האדם שום דבר שלילי, והוא מנצל כל עת וכל רגע, ומחיה את עצמו עם הזמן הזה, ועל־ידי־זה הוא נותן חיות בכל הזמנים של כל השנה! יכול להיות שאתה נמצא עכשיו בזמן מסוים, ואתה נותן חיות בכל שאר הזמנים...

ננקוט לדוגמא את פרשת השבוע - פרשת **בהעלותך**, שהפרשה מתחילה עם **הדלקת המנורה**, וממשיכה הפרשה עם **טהרת הלווים** ו**עבודת הלווים**, ואח"כ ענין **פסח־שני**, ואח"כ תחילת **מסעות עם־ישראל במדבר** כנ"ל, וכן עוד הרבה דברים - **פרשת השבוע מלאה עם המון לימודים חיים בכל פסוק ובכל אות!** וכן

בסוף הפרשה מוזכר ענין **'שמירת הדיבור'** - גבי מרים הנביאה שלא שמרה על הדיבור, ומה שקרה לה, והוא **לימוד לדורות** ממרים הנביאה והצדיקה שהתורה הקדושה מראה לנו כמה צריכים לדקדק על שמירת הדיבור!

נזכיר בדרך אגב ענין נפלא [אמנם אנחנו מזכירים כאן הרבה דברים, אבל רק כדי להטעים לנו הענין]: הרי רבינו גילה את **תורה כ"א** (בליקו"מ ח"א) המתחלת בפסוק של פרשת השבוע: **"בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת"**; וב"ה דיברנו כבר הרבה מהתורה הזו [גם דיברנו מזה בשיחה שהיתה בירושלים השבוע], **ומוהרא"ש היה תמיד מהתורה הזאת, ואמר שכשהתקרב לרבינו התורה הזו היתה ה"מורה דרך" שלו איך להגיע לכל דבר!**

ורבינו מסביר שם שהמנורה של שבעת הנרות היא מנורה שיש על פני האדם - **שתי העיניים, שתי האזניים, שני נקבי החוטם והפה**, וכשאדם מכניס עצמו בזה ומקדש את שבעת הנרות - אומר רבינו - הוא זוכה להגיע ל**'שָׁפַע אֱלֹקִי'** הן ברוחניות והן בגשמיות.

והנה, מחמת שהתורה מתחילה עם הפסוק של פרשת השבוע, הרבה חושבים שהיא נאמרה בפרשת בהעלותך, אבל באמת, כשרבינו אמר את התורה - הוא לא התחיל עם הענין הזה, אלא כמו שרבי נתן מציין בסוף התורה, שהיא נאמרה ב'שבת־נחמו', ורבינו התחילה עם הפסוק (ישעיה מ, א): **"נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם"**; ורבינו התחיל לבאר מהי נחמה כפולה, ורבינו הסביר שיש אורות שאדם יכול להשיג, והם נקראים **'מוחין'**, ויש ענין של **'מקיפים'**, שזה סובב על השגות גבוהות שהזכרנו לעיל - ענין של למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן ולמעלה מנפשין רוחין ונשמתין - למעלה מהכל!

ואמנם אנחנו רחוקים מאד מדברים אלו, ורק לדבר מזה זה פחד... אבל מובא שם שרבינו שאל על העניין הזה באיזה מקום [לא נוכל לתאר באיזה מקום רבינו שאל את זה...] וקיבל תירוץ, והתירוץ הוא שעל־ידי שאדם צועק הרבה להקב"ה - הוא מוליד את המוחין, וכמו שלפני לידה יש 'צעקת היולדת' - שהיא צועקת, ואז יֻשְׁנָהּ הלידה בשעה טובה, כן אצל האדם - אומר רבינו - כל ההשגות וכל המקיפים הם בחינת 'עיבור', וזה לא גלוי לבן־אדם, ואיך זוכים להגיע לזה? איך תהיה "הלידה"? התשובה היא: **צעקה להקב"ה!** וזה אכן אחד מהדברים היוצאים מהתורה הזו **'לעובדא ולמעשה'**: כמה צריכים תמיד לצעוק להקב"ה!

אבל בשביל זה צריכים גם שֵׂכֶל... כי אכן בוודאי זה דבר גדול מאד לצעוק להקב"ה, אבל אדם לא יכול פתאום לעמוד באמצע בית־הכנסת ולצעוק... בשביל זה צריכים שֵׂכֶל... **אתה רוצה לצעוק? תלך לאיזה מקום - מרתף או הר וכדו', ושם תצעק 'עד לשמים'... לכל דבר צריכים שֵׂכֶל!**

אז זה אחד מהלימודים היוצאים מהתורה הזו - שאדם זוכה להוליד את המוחין שלו שעל־ידי צעיקה.

ובתוך התורה הזו רבינו מקשר גם את סוף הפרשה - הסיפור עם **מרים הנביאה**, שהיא דיברה במשה רבינו, ופגמה בכבוד של משה רבינו [כמובן, זה דבר דק שאנחנו לא

מבינים, כי הרי מדובר על צדיקה ששומרת על כל דיבור שלה, אך עכ"ז יש מצוה של "**זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹקֶיךָ לְמִרְיָם**" (דברים כד, ט)], ובגלל זה קיבלה עונש של צרעת, שזה עונש למי שפוגם בדיבורו, ועם־ישראל היו צריכים לחכות שבעה ימים עד שהיא נטהרה.

ואת כל זה רבינו מזכיר בתוך התורה הזו; רבינו התחיל את התורה עם "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת", ורבינו דיבר מהרבה דברים בתוך התורה הזו - איך זוכים ל'שֶׁפַע אֱלֹקִי', איך זוכים להיות דבוק בהקב"ה, איך להוליד את כל המוחין וכו', וגם מדבר רבינו מסוף הפרשה - שֶׁמִּרְיָם שפגמה בכבוד משה רבינו וקיבלה צרעת והיתה צריכה להיטהר מזה, ורבינו מסביר שם, שכשהיא פגמה בכבודו של הצדיק - היה פגם בכל שבעת הנרות, מדוע? **כי העיקר של שבעת הנרות הוא הקנה הפנימי - "פ'ני ה'מנורה" - שזה ה"פֶּה"!**

כי במנורה ישנם שבעה נרות, ועל הפסוק "**אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת**" אומר רש"י: '**אֶל מוּל נֵר הָאֶמְצָעִי, שֶׁאֵינוֹ בַּקָּנִים אֶלָּא בְּגוּף שֶׁל מְנוֹרָה**'; נשאלת השאלה: מה הכוונה ש"**שבעת הנרות**" פונים אל הנר השביעי? לכאורה צ"ל "**שִׁשָּׁה**" נרות - שלוש מצד זה ושלוש מצד זה...

אך יש פה לימוד עצום: **גם הקנה הפנימי בעצמו צריך להאיר!** כלומר: **הקנה האמצעי מכוון נגד הפה, כי הוא קנה יחידי - כמו הפה שהוא יחיד לעומת שאר האיברים: יש שתי עיניים - שני הקנים החיצונים, יש שתי אזנים - שני הקנים היותר פנימיים, שני נקבי החוטם - הקנים שהם ממש פנימיים, ובאמצע יש את הפה - הקנה האמצעי, ואדם צריך תמיד לטהר את כולם ולעבוד גם על הַפֶּה! זאת אומרת: הַפֶּה הוא הנקודה הפנימית, וזה בעיקר מה שמביא את האדם לכל הדברים האלו...**

הכלל, אומר רבינו: על־ידי תפילה וצעקה להקב"ה, שזה "**פְּנֵי הַמְּנוֹרָה**" - שאדם ממש מכניס את עצמו **כל־כולו** בעניין של תפילה ודיבור להקב"ה - זה מביא אותו לַכֹּל! זה יביא אותו לקדושת **העיניים**, לקדושת **האזניים**, לקדושת **החוטם**, וגם יביא אותו לקדושת **הַפֶּה**! כי גם על הפה צריכים להתפלל... אדם יגיד: 'אבל עם הפה אני פועל בשביל הכל'... **אכן כן, אבל גם על הפה בעצמו צריכים להתפלל!**

וזהו הקשר לדברי רבינו בעניין מִרְיָם הנביאה שפגמה בכבוד משה, שזה היה על־ידי הדיבור, וכמ"ש (במדבר יב, ב) "**וַתְּדַבֵּר מִרְיָם**", נמצא שהיה פגם של "**פְּנֵי הַמְּנוֹרָה**" - הקנה האמצעי, וזה גרם שהוצרכו להתעכב **שבעה** ימים דייקא, שזה ענין של **שבעת** הנרות, ורבינו אומר שזה ענין של **שבעת** ימי המשתה של חתונה, וכן אומר רבינו שזה ענין **שבעה** ימי אבלות ל"ע, שהכל הוא קשר אחד - הענייַן של "**שבעה**", שרומז גם לשבעת ימי השבוע - יחד עם יום השבת, שהיא הקנה הפנימי - "**פְּנֵי הַמְּנוֹרָה**" [שלושה ימים קודם השבת - רביעי, חמישי שישי; שלושה ימים אחר השבת - ראשון, שני שלישי; ובאמצע שבת־קודש - הקנה האמצעי], כי שבת־קודש הוא הזמן שאפשר להתעלות בכל העניינים **ובפרט** בקדושת

הדיבור, ששייך ביותר לקדושת השבת, וכמו שחכמינו הקדושים אומרים (שבת קיג:): **'לֹא יְהֵא דִּבּוּרְךָ שֶׁל שַׁבָּת כְּדִבּוּרְךָ שֶׁל חֹל'**.

הזכרנו זאת רק כדי להראות טעימה־בעלמא איך רבינו מקשר את הכל בקשר אחיד, ורבינו מֵרים אותנו למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן ולמעלה מן הנפש, כי למעלה הכל מתאחד! אם אין **זמן**, ואין **מקום**, וכן אין הגבלה של **נפש** - שָׁם למעלה הכל **אחדות אחד**! שזה מה שנקרא הרבה בספרים הקדושים ענין של "אחדות" - להגיע ל"אחדות", וכן מוזכר שם בדברי רבינו בתורה ע"ט: "התאחדות הזמנים", ומה זה 'התאחדות'? **"ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד"** - לבסוף הכל חוזר אל ה"**אחדות**"! הכל אין־סוף! הכל הקב"ה! ואמנם "רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ" אבל "וַעֲצַת ה' הִיא תָקוּם" - הכל חוזר אל ה"אחדות"! **אדם זוכה לדעת "באיזה 'מקום' שאני נמצא, באיזה 'זמן' שאני נמצא, ובאיזה 'מצב־רוח' שאני נמצא - הכל זה 'אין־סוף'! הכל הקב"ה!"**.

זה מה שרבינו אומר כאן בתורה כ"א: **'שֶׁפַע אֱלֹקִי'**; אם אדם מקדש את שבעת הנרות - הוא מקדש את **העיניים, האזניים, החוטם והפה** - הוא מגיע ל'שֶׁפַע אֱלֹקִי' - הוא עולה למקום הכי גבוה, ולא חסר לו כלום...

ואחר שקישרנו את סוף הפרשה ותחילתה, נקשר לזה גם את אמצע הפרשה, שיש לנו את **פרשת 'פסח־שני'**, והלימוד של פסח־שני הוא **"אף־פעם לא מאוחר"**! אם אדם פספס את פסח־ראשון - יש לו פסח־שני, ומהו **'פסח'**? **"פה־סח"** - קדושת הדיבור! **כדי אדם יקדש את הפה שלו - את הדיבור שלו, אף־פעם לא מאוחר! תתחיל מעכשיו!**

וכפי שהתחלנו את השיחה - אחר שזכינו לכל זה - מתחילים לנסוע... **זכינו לקבל את התורה, וקיבלנו את כל היסודות האלו, הקמנו את המשכן, ובתוכו הקמנו אחד מהכלים של המשכן - "הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה", ועכשיו מתחילים לנסוע...** עם־ישראל התחילו לנסוע, והיו להם מ"ב מסעות, והתחילו בפרשת השבוע - ביום כ' אייר, וכפי שהזכרנו לעיל - יש מנהג קדום לקרוא את בפרשת 'מסעי' את מסעות עם־ישראל עם ניגון ותנועה מיוחדת, וכן המנהג בפרשת השבוע, אחר שמתחילים לקרוא "וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַסְעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינָי" וגו' "וַיִּסְעוּ בְּרֹאשׁנָה עַל פִּי ה' בְּיַד מֹשֶׁה" וגו' "וַיִּסַּע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי יְהוּדָה בָּרִאשֹׁנָה", קורין: **"וְעַל צְבָא מַטֵּה בְּנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן צוּעָר - וְעַל צְבָא מַטֵּה בְּנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן חֵלוֹן"** וכו' - את הפסוקים האלו קוראים באותו ניגון.

מה העניין של הניגון הזה? מה המשמעות של זה? ולָמָּה זה צריך לעורר אותנו? **זה צריך לעורר אותנו על מה שאמרנו לעיל בשם צדיקים, שאותם מ"ב המסעות שנסעו עם־ישראל במדבר, זה עובר על כל אחד במשך ימי חייו - מיום לידתו עד יום הסתלקותו! על כל אחד עובר זה באיזה סוג מיוחד! ואיתא בספרים הקדושים, שאם האדם היה יכול להתבונן בדיוק מה עובר עליו באותו רגע - הוא היה יכול להבין: אני נמצא עכשיו "בְּמִדְבַּר סִינָי"... אני "בְּאֵילִים"... אני נמצא כאן וכאן...**

ואלו **מ"ב** המסעות מכוונים כנגד **'שֵׁם מ"ב'**

[תפילת "אנא בכח" שתיקן רבי נחוניא בן הקנה יש בה **מ"ב תיבות**, וזה ר"ת של שמות קודש - כמודפס בכל הסידורים (ובפרט בספירת העומר, שמכוונים בכל פעם לאות אחת) - **וזה נקרא 'שֵׁם מ"ב'**], כלומר: כשאתה נוסע במשך ימי חייך - אתה עכשיו משלים את השם הקדוש הזה של הקב"ה - **'שֵׁם מ"ב'**.

ואיתא בתיקוני־זוהר, שישנן **מ"ב** אותיות בפרשה הראשונה של קריאת־שמע - "וְאָהַבְתָּ", שזה ענין של האמונה הקדושה - "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד", שזהו כל הלימוד האמור - שאדם יזכה לראות ולהבין את האמונה הקדושה בכל מה שעובר עליו בחיים - הן אם אני נמצא באיזה **'מקום'**, הן באיזה **'זמן'**, והן באיזה **'מצב־רוח'** - שזה ענין של **'עולם, שנה, נפש'**, ודיברנו מ**'עולם'** ו**'שנה'**, ומהי **'נפש'**? זו נפש האדם, וגם בנפש יש מדרגות בלי סוף... ה'נפש' בעצמה זה הדבר הכי נמוך, כי אפילו - להבדיל - לבהמה ולגוי יש ג"כ איזו 'נפש' [אמנם נפש "בהמית", אבל יש להם נפש...], **אבל ישנן הרבה דרגות ב'נפש', וכדאיתא בזוהר הקדוש** (משפטים צד:) **שכאשר אדם נולד - הוא מקבל נפש, ואם 'זָכָה יַתִּיר, יַהֲבִין לֵיהּ רוּחָא'** - זכה יותר, הוא עולה ומקבל "רוח", **'זָכָה יַתִּיר, יַהֲבִין לֵיהּ נְשָׁמְתָא'** - זכה יותר, מקבל "נשמה", וכן הלאה - אם הוא זוכה הוא מקבל "נשמה לנשמה", וכן "חיה", עד שמגיע לענין של "יחידה" - שזה הכי גבוה!

הכלל, גם ב**'נפש'** יש דרגות - יש 'נפש בנפש', ויש 'נפש ברוח' ו'נפש בנשמה', וכמו בספירות - שיש 'חסד שבחסד', 'גבורה שבחסד' וכו', אותו ענין בנפש האדם, וזה עד אין סוף! זה עד שמגיעים למעלה למעלה עד אין סוף...

נשוב לדברי רבינו בתורה כ"א: כאמור, רבינו גילה את התורה הזו ב'שבת־נחמו', ורבינו גילה את הגילוי של "נַחֲמוּ נַחֲמוּ" - מהי 'נחמה', איך אדם זוכה לנחמה מכל צרותיו; הרי עובר על האדם הרבה דברים, ורבינו אומר שם: כשאדם צועק הרבה להקב"ה ומבקש רחמים, והוא יודע שהכל ממנו יתברך, הוא זוכה לקבל נחמה כפולה, ומה העניין של **'נחמה כפולה'**? שהוא מבין שכל מה שעבר עליו - הכל היה לטובה! כלומר: לא רק שזכית להיפטר מהצרה הזו, אלא גם כל שעבר עליך - היה בזה גילוי אלקות!

זה הסוד של **"נַחֲמוּ נַחֲמוּ"** - עבר עליך מה שעבר, ועתה מנחמים אותך בנחמה אמיתית, ו**'נחמה אמיתית'** היא שמגלים לך שֶׁכָּל מה שהיית בצער - שהיה באבלות בר־מינן - גם אז היה לך גילוי אלקות נורא! זו **"נחמה אמיתית"** - לא רק נפטרת מהצרה הזאת, אלא גילו לך שבתוך הצרה ג"כ היה גילוי אלקות!

ובסוף התורה מובא מה שאמר רבינו בתחילת שיחתו בפני אנ"ש שהתקבצו ל'שבת נחמו': **"חַיִּים נִצְחִיִּים הֵם רַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא חַי לָנֶצַח"** - 'לחיות לנצח' זה שייך רק אצל הקב"ה! ועפ"י הנ"ל מובן לנו שזה ענין של 'למעלה מן הזמן' ו'למעלה מן המקום' - חיים נצחיים... וזה רק שייך אצל הקב"ה. ממשיך רבינו: **"וּמִי שֶׁנִּכְלָל בְּשָׁרְשׁוֹ, דְּהַיְנוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ"** - אדם שזוכה להיכלל

בשרשו, דהיינו בו יתברך, **"הוּא גַּם כֵּן חַי לָנֶצַח"**; איזה גילוי גילה פה רבינו! ואכן, פחד גדול אפילו להגיד את זה, אבל רבינו אמר את זה וכתב את זה - שאדם הזוכה להיכלל בהקב"ה, הוא מגיע לכזה דבר שהוא ג"כ חי לנצח - הוא למעלה מהכל!

והנה אמנם זה מובא בסוף התורה, אבל עם דבר זה התחיל רבינו את השיחה בפני אנשי שלומינו, והדליק כזה אור שאי־אפשר לנו לתאר כלל! **כשרבינו התחיל לומר "חַיִּים נִצְחִיִּים הֵם רַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא חַי לָנֶצַח, וּמִי שֶׁנִּכְלָל בְּשָׁרְשׁוֹ, דְּהַיְנוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא גַּם כֵּן חַי לָנֶצַח" - לשמוע דיבורים אלה מפי רבינו - שאפשר להגיע לזה, זה כבר ביטול הבחירה לגמרי...**

ואז רבינו נכנס לכל השיחה בעניין פרשת השבוע - "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת", וכל מה שהזכרנו לעיל, **ואכן כשרבינו מסר את התורה לכתיבה - הוא התחילה עם "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת"**, כי אם אדם יתחיל ממה שגילה רבינו בסוף התורה - הוא כבר 'יעוף בשמים' ולא יהיה כאן בזה העולם... ולכן מתחילים 'עם שתי רגליים על הקרקע' - עם העניין של "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת", שיש מנורה קדושה, וצריכים להדליקה בתמימות ופשיטות - לשמור על העיניים, על האזניים, על החוטם והפה, **נתחיל בפשטות!** ותזכה אח"כ להגיע לסוף התורה - אל העניין של **"חַיִּים נִצְחִיִּים"**, ותזכה שיהיה לך איזה מושג מה זה **"חַיִּים נִצְחִיִּים"**...

ועלינו לזכור את הכלל: **'הקריאה מעוררת את הזמן'**, וממילא כשקורין את פרשת בהעלותך, זהו הזמן שראוי לאדם להתעורר מאד לזה, **ומוהרא"ש הקדוש היה אומר, שבפרט בתחילת התקרבותו, עיקר ההתבודדותו היה על שבעה נרות אלו:**

עֵינַיִם - אדם מבקש: **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תְּזַכֵּה אוֹתִי לְקִדֻּשַׁת הָעֵינַיִם - שֶׁאֶזְכֶּה לְהִסְתַּכֵּל תָּמִיד עַל אֱלֹקוּתְךָ יִתְבָּרַךְ הַנִּמְצָאוֹת בְּכָל דָּבָר, וְאֶשְׁמֹר אֶת הָעֵינַיִם שֶׁלִּי לֹא לְהִסְתַּכֵּל בְּדָבָר רַע חַס וְשָׁלוֹם!"** - כמה צריכים לבקש על זה! הרי אנחנו אנשים פשוטים, ועלינו להתגבר לא להתקרב לשום מכשירים טמאים! **יש על יצר־הרע גדול, אבל צריכים לשמור מאד שזה "בַּל יֵרָאֶה וּבַל יִמָּצֵא"!** כי מיד כשאדם רק מתקרב לזה - זה תופס את האדם בתוך הרשת הטמאה, זה **'נֶט'** - קורי עכביש, שתופס את האדם, ואח"כ הוא לא יכול לצאת מזה, רחמנא ליצלן... **כמה צריכים לבקש על קדושת העיניים!**

אָזְנַיִם - לא לשמוע דיבורים פגומים של ליצים ואנשים פגומים, רח"ל, ולקדש את האזניים, ואיך מקדשים את האזניים? אומר רבינו: **"שְׁמַע דִּבְרֵי חֲכָמִים"** - אמונת חכמים! **'קדושת האזניים' היא שאדם 'שומע דברי חכמים', וזורק את השכל שלו - אז הוא יזכה להגיע לקדושת האזניים!**

חֹטֶם - שמירה מכעס; איזה ניסיון קשה זה לשמור מכעס וקפידות! זה הדבר הכי קשה! אדם - כל דבר קטן מעצבן אותו, והוא כבר 'מתפוצץ'... **ממה נובעות עיקר הבעיות שיש לאדם בשלום־בית? שהוא מגיב ו'מתפוצץ' על כל מה ששומע... בסדר, אשתך אמרה איזו מילה, וכי אתה מוכרח כבר להיות**

תוסס ולהתפוצץ?! הרי זה הורס את הכל - הורס את השלום־בית, הורס את הפרנסה, הורס את הנפש, הורס את הכל! תשתלט על זה!

זו קדושת החוטם - להישמר ממידת הכעס, וצריכים מאד מאד להיות חזק בקדושה זו, כי זאת לא עבודה קלה...

ידוע שהמזמור **"לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת"** הוא בצורה של מנורה - שבעת פסוקיו הם כנגד שבעת הנרות של המנורה, ואם תתבוננו בציור המנורה עם הפסוקים תראו שהפסוק הראשון והאחרון סובב על קדושת העיניים - כי הם שני הקנים שמשתי הצדדים, והקנים היותר פנימיים הם כנגד קדושת האזניים, והקנים היותר פנימיים הם כנגד קדושת החוטם, והקנה הפנימי סובב על קדושת הפה.

ואם תתבוננו תראו דבר מעניין: שני הפסוקים של קדושת החוטם - הפנימיים ביותר וסמוכים לקנה האמצעי - הם אותו פסוק! כי באלו שבעת הפסוקים, הפסוק השלישי והשישי זה אותו פסוק: **"יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם"**; ומה הרמז בזה? **כדי שאדם יזכה להשתלט על הכעס ולעצור את החרון־אף הוא צריך הרבה לדבר אל הקב"ה ולהודות להקב"ה ולקיים "'יוֹדוּךָ' עַמִּים אֱלֹהִים 'יוֹדוּךָ' עַמִּים כֻּלָּם", ולדעת היטב שכל דבר שקורה לו מגיע מהקב"ה, וגם אם מישהו פגע בו - בבית: אשתך אמרה איזו מילה, וכי כבר צריכים 'להתפוצץ'?!... תזכור תמיד את הפסוק הזה: "יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם" - העניין של תודה והודאה, ותדע 'הנה קיבלתי את הביזיון הזה, ואני צריך לדעת שזה כדי לכפר את העוונות שלי, או שזה בא לנסות אותי'...**

ולכן בקדושת החוטם יש את אותו פסוק לשני נקבי החוטם - **"יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם"**, כדי שאדם ידע: הכל זה רק להודות להקב"ה!

וכאמור לעיל, הכל חוזר לקדושת הפה - שהוא הקנה הפנימי: **צריך לשמור על הפה!** ולכן: **"אֶל מוּל פְּ'נֵי הַ'מְנוֹרָה"** - ר"ת "פֶּה", **"יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת"** - למה **'שִׁבְעַת'**? כי גם על קדושת הפה בעצמו צריכים המון להתפלל! **כדי שאדם יזכה לקדושת הפה - לזכך את הפה שלו, ולהישמר מדיבורים פגומים ורעים, הוא צריך הרבה סייעתא דשמיא לזה ולהתפלל הרבה שיזכה להיות נשמר מזה!**

הנה לפני כמעט שנה שלימה - **יום ב' לסדר שלח כ' סיון תשפ"ה** - התחלנו את **מבצע לימוד בספר "נצור לשונך"** [הוא קיצור ספרי החפץ חיים - על שמירת הלשון], ואם לומדים כפי הסדר שמובא בספר - מסיימים אותו כל ארבעה חדשים, וכשאדם לומד בזה הוא רואה כמה עליו לשמור את פיו ולא לפוגמו ח"ו! **וכי אתה מוכרח תמיד לדבר ולהגיד?!... שמור על פיך! שים מחסום לפה שלך!** ברור לך שיצא משהו חיובי ממה שתגיד עכשיו ולא תקלקל ותהרוס משהו?... **אדם לא מסוגל, ועם דיבור אחד הוא יכול להרוס את הכל!**

בבית - אדם יכול להוציא מפיו מילים דוקרות וכו', ואף אם בעצם הוא לא מתכוון באמת, אבל הוא כ"כ רגיל להגיד דברים כאלה שזה נעשה אצלו כטבע שני, והנה

הוא אומר, ואשתו שומעת, או להפך - האשה אומרת, והבעל שמע, ועכשיו צריכים להתנצל: "סליחה"... "לא התכוונתי"... **לא 'התכוונת', אבל 'אמרת', וזה מספיק...**

אז אדם שיש לו קצת שכל, לפני שהוא מתחיל להגיד משהו הוא עושה חשבון: מה יהיה ה'**פַּעַל יוֹצֵא**' מהדיבור הזה? האם יֵצֵא מזה משהו חיובי או להפך?... **ואם יש לך ספק בעניין, ולא ברור לך האם הדיבור הזה יגרום דבר טוב או לא, נקוט את הכלל: 'סְפֵיקָא דְאוֹרַיְתָא לְחוּמְרָא'! הרי זה "ספק דאורייתא", ולפעמים זה ממש "דיני נפשות", ועל־כן 'שֵׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה'! סְגֹר אֶת הַפֶּה וְאַל תְּדַבֵּר! תעבור לנושא אחר, ואל תדבר... ואכן זה לא קל, אבל הכל תלוי בזה!**

ואם אדם לוקח את הפה שלו, ומכניסו בתוך תורה ותפילה ודיבורים טובים - להתבודד להקב"ה ולצעוק להקב"ה [עדברי רבינו פה בתורה כ"א], אזי אז יזכה ל'**שֶׁפַע אֱלֹקִי**' - הוא יגיע למעלה מן הזמן, למעלה מן המקום ולמעלה מהנפש... מה זה 'למעלה מהנפש'? כפי שהזכרנו לעיל מדברי הזוהר הקדוש: **אם אתה מתקדם בעבודת ה' יתברך - הוא עולה! יש לו 'נפש', אבל הנפש הזאת היא רק ההתחלה והצמיחה, וכמו תינוק שנולד - בתחילה הוא קטן, אבל הוא מתגדל מיום ליום, ונעשה בן שנה, שנתיים ושלוש, וכבר עושה בר־מצוה וכו' כל החיים, ומה קורה אתו? הוא גָּדַל! אותו דבר ברוחניות - בנפש האדם, ככל שהוא מתקדם בעבודת ה' יתברך - הוא מקבל יותר גדילה בנפשו: 'נפש דנפש', 'רוח דנפש' וכו' וכו'; צריכים תחילה להשלים את ה'נפש', ואח"כ את ה'רוח' וכו', וזה הולך עד אין סוף...**

וכך אומר רבינו בפירוש (ליקו"מ ח"א סי' כד): '**דַּע, שֶׁיֵּשׁ אוֹר, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִנֶּפֶשׁ וְרוּחִין וּנְשָׁמָתִין, וְהוּא אוֹר אֵין סוֹף**'; כי יש דבר שהוא למעלה למעלה... שזה מה שרבינו אומר פה בתורה כ"א, שאדם יכול להיכלל ב"חיי נצח". ממשיך רבינו: '**וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין הַשֵּׂכֶל מַשִּׂיג אוֹתוֹ, אַף עַל פִּי כֵן רְדִיפָה דְּמַחֲשָׁבָה לְמִרְדָּף אַבַּתְרֵהּ. וְעַל יְדֵי הָרְדִיפָה, אָז הַשֵּׂכֶל מַשִּׂיג אוֹתוֹ בְּבְחִינַת מְטֵי וְלָא מְטֵי. כִּי בֶּאֱמֶת אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג אוֹתוֹ, כִּי הוּא לְמַעְלָה מִנֶּפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה**'; כלומר, אדם שיש לו רצון - מחשבתו רודפת אחר זה, ואז אמנם הוא לא משיג אותו, אבל זה בבחינת "**מטי ולא מטי**"[ב], ופירושו: '**מגיע ולא מגיע**', כלומר: אדם משתוקק לזה, ומחשבתו רודפת אחר זה, והנה הוא מגיע - אבל אי־אפשר, והוא חוזר... אומר רבינו: הוא חוזר, והוא מקבל בכל פעם עוד התעוררות, ועוד הפעם הוא מתחיל להשיג זאת...

על כל פנים, היוצא פה מדברי רבינו, שיש אור שהוא '**לְמַעְלָה מִנֶּפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה**', וא"כ יש לנו כבר איזה ענין של ה"**עשן**" שהתחלנו לדבר ממנו - ענין ה"**עשן**" שהיה בהר־סיני, כמ"ש: "וְהַר סִינַי **עָשַׁן** כֻּלּוֹ" - '**עָשַׁן**' ר"ת **ע**'ולם, **ש**'נה, **נ**'פש, ואשרי הזוכה להגיע אל ה"**עשן**" הקדוש הזה!

ב. אמנם רגילין לומר זאת '**מָטֵי וְלָא מָטֵי**', אך עפ"י דקדוק מנקדים כך: '**מְטֵי וְלָא מְטֵי**'.

גם בביהמ"ק כשהקריבו את הקרבנות ושפרום על המזבח, עשן הקרבנות היה עולה עד לשמים לריח ניחוח לה'.

לרבינו ז"ל היה 'ספר הגנוז' שלא זכינו לו, וציווה לפני הסתלקותו לשורפו, ורבינו שלח בזריזות את אחד מאנשי שלומינו שישרוף את זה, כי רבינו הבין שמוכרחים לשרוף את זה, וכששרפוהו כציווי רבינו - עמד רבי נתן על־יד השריפה ושאף את העשן הקדוש... **אע"פ שלא זכינו שיישאר הספר בזה העולם - לכל־הפחות אזכה לשאוף את העשן הקדוש שעולה ממני, כדי שייכנס בי העשן הקדוש של הדברים שרבינו כתב"...**

ומעתה אנחנו מבינים איזה רמז בתוך ה"**עשן**" הזה המרמז על **ע**'ולם, **ש**'נה, **נ**'פש, דהיינו שאפשר לאדם להגיע לדבר שלמעלה ממנו...

וזה מעורר אותנו על דבר שאנחנו אומרים כל יום בפסוקי הקרבנות בשחרית ובמנחה, כשאנחנו מזכירים את סממני הקטורת, ולפני־כן נקדים לומר, שבתורה כ"ד הנ"ל שרבינו אומר שיש אור למעלה מנפש רוח ונשמה, רבינו מדבר שם מעניין הקרבת הקטורת, ורבינו מזכיר שם כמה עניינים מהאר"י הקדוש על כוונת התפילה וכו', ומה היה הקטורת? הקטורת היה ענין של "**עשן**", זה לא כמו כל קרבן - שלקחו בהמה ושחטוה ולפעמים אוכלים ממנו[ג], הקטורת היה דבר רוחני לגמרי, כי זו הנאת הנשמה, וכמאמרם ז"ל (ברכות מג:): **'אֵיזֶהוּ דָּבָר שֶׁהַנִּשְׁמָה נֶהֱנֵית מִמֶּנּוּ וְאֵין הַגּוּף נֶהֱנֶה מִמֶּנּוּ? הֱוֵי אוֹמֵר זֶה הָרֵיחַ'**; והיתה מצוה בבוקר ובערב להקריב את הקטורת בביהמ"ק, והקטורת היא "**עשן קדוש**" שעולה לשמים.

[שזה עיקר עבודת יוה"כ - שהוא 'למעלה מן הזמן' כנ"ל - שהכהן הגדול היה נכנס 'לפני ולפנים' לקדש־הקדשים עם הקטורת, והקריב שם את הקטורת, שזה מרמז על דברים מאד מאד גבוהים ועליונים].

ובכל יום אנחנו מזכירים בפסוקי הקרבנות את י"א סממני הקטורת, ולבסוף - אחר שיש אחד־עשר סממנים - נוסף גם "**מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא**" - היו מערבים בתוך אחר־עשר הסממנים גם דבר שנקרא "**מַעֲלֶה עָשָׁן**" שיהיה בתוך הקטורת [והגמרא אומרת שהיו צריך להיות מומחה גדול למצוא את הדבר הזה, כי לא ידעו בדיוק מה זה, והיו רק יחידים שידעו זאת].

וההסבר לזה בפשטות, שהיו שמים את ה"**מעלה עשן**" כי הוא גרם לָעָשָׁן של הקטורת שייתמר למעלה כמו קורה, כי הטבע כשמדליקים אש - הריח והעשן מתפזרים לכל עֵבֶר, אבל ה"**מעלה עשן**" גרם שיעלה העשן בשורה ישירה למעלה, וכשהגיע לגג זה התפשט על קצוות הקירות.

ומהו הרמז "**למעשה**" בזה? "**מַעֲלֶה עָשָׁן**" רומז למה שדיברנו, שאדם צריך לדעת שיש דרך להגיע לְ"**מַעֲלֶה**" עשן - שהוא יגיע לְ"**מַעֲלֶה**", יש דרך איך להגיע **למעלה** מן המקום, **למעלה** מן הזמן, **למעלה** מהנפש!

ג. קרבן 'עוֹלָה' - שמים את כל האיברים על המזבח, 'חטאת' ו'אשם' - הכהנים אוכלים, 'שלמים' - גם הבעלים אוכלים.

אתה נתון בקטנוּת־המוחין והוא חושב: 'מה אתה רוצה ממני... תראה מה אִתִּי... זה לא בשבילי'... **אבל זה בגלל שאתה שרוי בכזאת קטנוּת־המוחין! כל המוחין שלך עדיין "בעיבור" - כדברי רבינו פה בתורה כ"א, אתה שרוי בתוך 'קטנוּת'... אבל אם תתחיל לצעוק ולהתפלל להקב"ה, ולהוציא את עצמך מכל הקטנוּת־המוחין, תתחיל להרגיש שיש ענין שאפשר לעלות למעלה מזה!**

ואם יאמר האדם: 'אבל מי אני... אל תדמה אותי לדברים כאלה גדולים'... על זה אומרים מיד אחר "מעלה עשן" - **"כל שהוא"!** כלומר: **כמו שאתה!** תסתכל רק איך **'אתה'**! אל תסתכל על אף־אחד! **"מַעֲלֶה עָשָׁן"** שיהיה **"כָּל שֶׁהוּא"** - כמו שאתה!

הפירוש של "מעלה עשן **'כל שהוא'**" בפשטות, שהיו צריכים לשים רק **מעט** מזה, ולא היו צריכים הרבה, משא"כ מהדברים האחרים היו צריכים מידות גדולות - 'שבעים מנה', 'ששה עשר מנה', 'תשעה קבין', אבל ה"מעלה עשן" היה **"כל שהוא"** - מספיק מעט, וזה כבר פועל את הפעולה בשביל העשן.

והרמז הוא: **"מַעֲלֶה עָשָׁן"** - אתה רוצה להעלות עצמך? תסתכל רק איפה **אתה** נמצא - **"כָּל שֶׁהוּא"** - כמו שאתה! באיזה **'מקום'** אתה נמצא, באיזה **'זמן'** אתה נמצא, באיזה **'נפש'** - איך אתה מרגיש עכשיו, **עכשיו תתחזק ותאמין שיש לך אפשרות להרים את עצמך למעלה מן הכל!**

נמצא א"כ, שרבינו ז"ל קישר לנו הרבה דברים, וניסינו לטעום מכל זה מעט על־דרך **"טועמיה חיים זכו"** - לטעום מעט מה מונח כאן בהדלקת המנורה, ומדוע דווקא עכשיו מתחילים המסעות של עם־ישראל - אחר שקיבלו את התורה, והיו בהר־סיני כמעט שנה שלימה[ד], וזכו אז לקבל את כל הכלים האלו - כל העניינים הנ"ל, וממילא אדם יודע שעכשיו הוא צריך לנסוע, ואלו הם **מ"ב המסעות** - מסעות האדם בכל ימי חייו, ובהם הוא צריך להגיע לאיזה תיקון - עכשיו אני נמצא "בְּרָפִידִים", ועכשיו אני נמצא "בְּעָצְיֹן גָּבֶר", ועכשיו ב"אֵילִמָה" - בכל מקום שאדם נמצא, **ותזכור היטב שיש כוונה למה הגעת לשם - הגעת לשם כדי לתקן משהו! אל תתבלבל!** 'אבל עובר עלי בלבולים, פחדים ואיומים'... **אתה צריך לדעת שהגעת ל'מקום' הזה, ל'מצב' הזה, ול'זמן' הזה, כדי לתקן משהו!**

ומה מוטל עליך לעשות?

על זה אנחנו מגיעים אל הנקודה העיקרית שבפרשת השבוע: בנסיעות עם־ישראל המתחילות בפרשת השבוע, התורה הקדושה חוזרת כמה פעמים על הפסוק: **"עַל פִּי ה' יַחֲנוּ וְעַל פִּי ה' יִסָּעוּ"**; ולכאורה עפ"י דקדוק היה צ"ל "על **פיו של ה'** יחנו ועל **פיו של ה'** יסעו", ומהו "על **'פי'** ה'" שמשמע **'על הפה שלי'**?

אבל הלימוד הוא פשוט: אדם צריך להרגיל את עצמו שיתקיים אצלו "עַל **'פִּי'**

ד. כדברי רש"י בפרשת השבוע, שהגיעו בר"ח סיון למדבר סיני, והתחילו לנסוע בשנה האחרת בכ' אייר, נמצא שהיו שם במשך שנה חסר עשרה ימים.

ה'" - על **'הפה שלי'** יהיה תמיד הקב"ה! שאזכה לדבר להקב"ה בכל זמן, בכל עת ובכל מקום שאני נמצא!

ואם תמיד **"עַל פִּי"** יהיה **"ה'"**, ממילא אדע איך **"יַחֲנוּ"** - היכן צריך עתה לחנות, וכן אם יהיה **"עַל פִּי"** תמיד **"ה'"** - אדע מתי **"יִסָּעוּ"** - לאיפה צריך להגיע עכשיו...

אדם לא יודע - 'לאן אני צריך לנסוע?'... הוא לא יודע 'כן לנסוע, לא לנסוע'... **מה העצה? תתבודד! תבקש מהקב"ה! תקיים "עַל 'פִּי' ה'" - על הפה שלך תשים את הקב"ה! תתיישב ותתבודד קצת לפני הנסיעה!** קוראים לך לנסיעה, והנה 'אני כבר נוסע'... **שיהיה לך ישוב־הדעת להיכן אתה נוסע!** אתה צריך להגיע לאיזה מקום? "אני צריך להפיץ"... איפה? "אני לא יודע - תל־אביב, ראשון־לציון, אילת"... **תתיישב קצת ותתבודד להקב"ה: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לְאָן אֲנִי צָרִיךְ לִנְסֹעַ עַכְשָׁיו?...** אם אדם מרגיש את עצמו ככה, הוא יודע - 'עכשיו אני צריך לנסוע לתל־אביב, מחכים עלי שם נשמות שאני צריך להפיץ להם אור רבינו'... ובזמן אחר מאיר לו מקום אחר - כל פעם זה מן השמים, מן השמים נותנים לך את הרצון הזה, ואשרי מי שזוכה לעניין הפצה!

ואם אנחנו כבר מדברים מעניין של 'הפצה', הנה ב"ה אנחנו עדיין בחודש סיון, ואמנם אחר החג, אבל עדיין לא 'חצי סיון' - עכשיו רק י"ב סיון, ועדיין יש אפשרות להפיץ את הקונטרס של חודש סיון [וכבר מדפיסים ב"ה הקונטרסים של חודשי תמוז ואב, שיהיה בעזרת ה' מה להפיץ]; נשארו עדיין קונטרסים כי היה זמן קצר קודם החג להפיצם - כי חג שבועות הוא כבר בשבוע הראשון של החודש, אבל עדיין אפשר! וישנם דברים ששייכים לשאר ימות החודש, כמו **מעלת יום כ"ג סיון**, שבאותו היום שלחו את האגרות השניות בימי מרדכי ואסתר והיתה הצלה מעצתו הטמאה של המן הרשע, וכמוזכר שם בקונטרס - **עדיין לא פג! זה בסדר להפיץ זה... יכולים...**

וגם אם אדם רק יסתכל על הכריכה של הקונטרס, ויראה את הציור של הר־סיני, הוא ייזכר במתן־תורה - 'הייתי עכשיו בהר סיני'... ויכול גם לשמור את זה לשנה הבאה, אבל הקונטרס לא כ"כ ארוך, ויכול לקרוא אותו מהר...

ועל־כן אשרי מי שיקח את הקונטרסים קודם שמגיעים הקונטרסים, כי כתוב (ויקרא כו, י) **"וְיָשַׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ"** - עוד מעט יהיו הקונטרסים החדשים בעז"ה, אבל נשארה עדיין כמות של הקונטרסים של סיון - **בואו לנקות את המקום ולעשות מקום באוצר כדי שיוכלו להכניס את הסחורה החדשה...** [וגם יש מבצע גדול על זה] - **אין דבר יותר גדול מזה שמזכים את הרבים ומצילים נשמות ישראל ומכינים את הדרך לביאת המשיח!**

משיח צדקנו צריך לבוא וללמד את כולם, ואיך? בוודאי צריכים ספרים גדולים ושלמים - וכמו שמדפיסים ספרים כבדים וגדולים, אבל להפצה זה לא כ"כ שייך - אפילו לסחוב את זה קשה מאד... מדפיסים כל מיני כרכים עבים וכו', ובלתי אפשרי לקחת את זה להפצה... ואכן זה טוב מאד ומצוין,

אבל ל"**עובר ושב**" על הרחוב צריכים משהו שנכנס בתיק או בכיס, שזה הקונטרסים שלוקחים להפצה, וכך אדם זוכה לזכות את הרבים והוא מקרב את הגאולה... '**על ידי הפצת ספרי רבינו יבוא משיח צדקנו' - זה פשוטו כמשמעו!** ואנחנו צריכים לעזור לזה... בוודאי משיח יבוא, ותהיה הפצה "**בגדול**" - זה יהיה בכל השפות [A.I יתרגם את זה לכל השפות 'על המקום'...], אבל לעת־עתה אנחנו מפיצים את זה כפי יכולתנו - **וזה הדבר הכי גדול!**

אלו הם לימודי פרשת השבוע המתחלת עם "**בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת**" - שאפשר לאדם לזכות להגיע - כפי שרבינו מגדיר את זה - ל'**שֶׂפַע אֱלֹקי**' - שזה כולל שפע רוחני ושפע גשמי! אדם יזכה שיהיה לו מוח מהיר וקדוש, הלב שלו יתחיל לעלות! וכמו שרבינו מלביש את זה בדברי חכמינו הקדושים, שהכהן צריך להדליק את הנר "**עַד שֶׁתְּהֵא שַׁלְהֶבֶת עוֹלָה מֵאֵלֶיהָ**" - כי הפתילה בביהמ"ק היתה עבה [עשו זאת מהמכנסיים], והכהן היה צריך להחזיק את נר ההדלקה עד שעולה השלהבת מאליה, **אומר רבינו: כשמקדשים את שבעת הנרות - הדיבור, והחוטם, האזניים, העיניים - שלהבת הלב מתחילה לעלות, הוא מתחיל להשתוקק להקב"ה עם כיסופים רצונות: 'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה! אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת עֶרְלִיכֶע אִיד - אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר!' ואז יזכה להגיע לכל הַקְּדֻשּׁוֹת הללו, ואז הוא יוכל להתחיל "לנסוע", ויתקיים אצלו "מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא" - שיזכה להיות "מַעֲלֶה עָשָׁן", ואפילו "כָּל שֶׁהוּא" - איפה שהוא נמצא, ואפילו שהוא "כָּל שֶׁהוּא" - קטן ופשוט, יזכה להתחיל להעלות את ה"עָשָׁן" הזה - ע'ולם, ש'נה, נ'פש, ויתחיל להעלות את זה אפילו בכמות קטנה, אבל יאמין שברוחניות זה גדול! אמנם אצלנו, במוח הקטן שלנו, זה נראה כדבר קטן, אבל למעלה זה גדול מאד עד שאין לזה שיעור... וכמאמר הבעש"ט הקדוש שהזכרנו לעיל: "כְּשֶׁמְּנַעְנְעִים אֶת הַחֶבֶל כָּאן - זֶה מְנַעֲנֵעַ לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת"... נמצא שאדם שמתחיל ככה - בדבר קטן, אח"כ הוא מגיע - כדברי רבינו בתורה כ"ד הנ"ל - 'לְמַעֲלָה מִנַּפְשִׁין וְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין'...**

זה קצת התחזקות היוצאת לנו מפרשת השבוע, שרבינו גילה לנו איך הכל מקושר אלד לשני - תחילת הפרשה וסוף הפרשה - כמה צריכים לשמור את הדיבור, וכמו הסיפור עם מרים והעונש שקיבלה שבעה ימים, ומסיימת הפרשה: "**וְהָעָם לֹא נָסַע עַד הֵאָסֵף מִרְיָם**" - ורק אח"כ נסעו, כי בשבעה ימים אלו תקנו את הפגם שהיה בשבעת הנרות - פגם הדיבור, ואח"כ נסעו משם וחזרו בתשובה, וקיבלנו את המצוה לזכור זאת - "**זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹקֶיךָ לְמִרְיָם**", שזה לימוד של "שמירת הדיבור" לכל הדורות, ודייקא אז התחילו עם־ישראל לנסוע, **כי עכשיו יכולים לנסוע ולהגיע לכל הַקְּדֻשּׁוֹת - 'לְכָל הַטּוֹבוֹת שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת'!**

הקב"ה יעזור לנו, שנזכה באמת לקדש את המנורה הקדושה שלנו, והנה עכשיו אנחנו יוצאים מהר־סיני והולכים לקראת הקיץ - **שיהיה קיץ בריא ושמח בעזרת ה'**, ונזכה להפיץ אור רבינו **בכל העולם** - בכל מקום, וזה יקרב את משיח־צדקנו שיבוא במהרה ותהא הגאולה השלימה!